

Monogràfic sobre gent gran i addiccions

En aquest número:

Editorial 2

Algunes dades i reflexions sobre la planificació d'intervencions dirigides a prevenir i atendre les addiccions en la gent gran.

Cop d'ull a la recerca 2

Presentació d'un estudi que analitza les dificultats per detectar el trastorn d'ús per substàncies en la població adulta i fa recomanacions per planificar intervencions preventives i assistencials.

Recursos i materials 3

Betrad Toolbox – caixa d'eines per professionals que fan intervencions amb població gran usuària de drogues (Web).

Bon ús dels medicaments – capsula informativa amb consells per a fer-ne un bon ús (vídeo).

Calculadora de consum d'alcohol: Veus el que beus? – eina per conèixer el consum de risc i recursos d'atenció (Web).

Entre nosaltres. Els adults, l'alcohol i altres drogues. – Programa de prevenció comunitària dirigit a la població adulta (exposició).

Altell 4

Presentació de l'informe *The forgotten people: drug problems in later life* que posa de relleu les que desigualtats que pateix la població gran usuària de drogues i apunta les accions que s'haurien de portar a terme per reduir aquesta bretxa.

Opinió 4

Elena Adán Ibañez i Teresa de Gispert i Arnó, tècniques de la Sub-direcció General de Drogodependències, expliquen els reptes que s'haurien d'assolir per millorar l'atenció de les persones consumidores de drogues d'edat avançada.

Finestra oberta 5

Presentació de dues experiències europees amb participació catalana: la primera, el projecte BeTrAD que té com a objectius atendre les necessitats de la població gran usuària de drogues i millorar-ne la seva atenció sanitària i social. La segona iniciativa és el projecte Vintage que fa tot un seguit de propostes per prevenir el consum perjudicial d'alcohol entre la gent gran.

Notes bibliogràfiques 6

Recull breu d'estudis sobre l'ús de drogues i la gent gran des de diferents perspectives.

El calaix 6

Informació d'un estudi impulsat pel Grup de recerca en conductes addictives de la Universitat d'Oviedo que proposa mesures d'entorn molt adients per prevenir el joc patològic en la població adulta.

prevenimpuntdro

és un programa de l'associació:

PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT SOCIAL

amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

i la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Les persones adultes reben una part ínfima de les accions que es planifiquen sobre addiccions. Tanmateix, mirant el fenomen de les addiccions en clau evolutiva veiem dades que no es poden menystenir: segons la darrera enquesta EDADES¹ el pic de més consum d'hipnosedants és en les dones de 45 a 54 anys, la major presència de consum d'analgèsics opiacis s'observa en els grups de més edat, la freqüència del consum diari d'alcohol augmenta amb l'edat dels consumidors de risc, les dones de 45 a 54 anys concentren les prevalences més altes de consum diari de tabac, el grup més afectat de persones amb problemes de joc patològic té entre 55 i 64 anys i les persones consumidores d'heroïna estan envellit, fet que comporta l'aparició de comorbiditats associades a l'edat. Davant d'aquesta realitat, l'Estratègia Nacional d'Addiccions² contempla entre els seus eixos d'acció la prevenció de problemes relacionats amb la prescripció mèdica de fàrmacs i amb els jocs d'aposta *online*. Alhora, el Pla d'Acció sobre Addiccions 2018-2020³ ha prioritzat l'acció "Proyecto personas mayores y crónicas" amb l'objectiu de desenvolupar protocols de tractament i seguiment dels serveis sanitaris i socials dirigits a persones grans amb addiccions cròniques. En el nostre context, també s'ha posat fil a l'agulla en les iniciatives preventives i assistencials. Aquest monogràfic en mostra algunes, juntament amb estudis, recursos i referències bibliogràfiques sobre gent gran i addiccions.

1 Encuesta sobre alcohol y otras drogas en España, EDADES (2017). <https://bit.ly/2QPZUxs>

2 Estrategia Nacional Sobre Adicciones, 2017-2024. <https://bit.ly/2S7xzAH>

3 Plan de Acción sobre Adicciones 2018-2020. <https://bit.ly/2O44DWQ>

Cop d'ull a la recerca

Propostes per millorar la prevenció, la detecció i l'atenció de l'ús perjudicial de drogues en la gent gran

El diagnòstic del trastorn per ús de substàncies (TUS) en persones grans té dificultats. Els canvis fisiològics de l'envelliment, les malalties pròpies d'aquesta etapa vital o l'ús de medicaments per tractaments de llarga durada exposen més la població gran a patir els efectes adversos del consum de substàncies. L'article que referenciem (Han B & Moore A., 2017) aprofundeix en la detecció del consum de drogues en la gent gran i formula recomanacions per a les intervencions dirigides a aquesta població.

(...) la prevenció, la detecció i l'atenció als problemes per ús de drogues entre la gent gran són reptes importants per a les polítiques de salut pública i les pràctiques assistencials.

Les conseqüències del consum de drogues per a la salut de la gent gran són moltes i variades: més risc de malalties coronàries i càncers, efectes adversos per la interacció amb medicació, etc. A més, la gent gran amb TUS presenta més taxes d'hospitalització i comporta més costos de salut respecte la població general gran. Tot això ha fet créixer l'interès per adaptar les eines de detecció i prevenció i els abordatges assistencials per a l'ús de drogues en aquest col·lectiu.

Per als autors de l'estudi, la detecció del consum de drogues en la gent gran està poc integrada tant a l'atenció primària com a l'especialitzada. Algunes raons d'això són la manca d'eines de cribratge validades o la dificultat per adaptar els criteris diagnòstics de TUS a aquesta població, atès que els canvis fisiològics o socials associats a l'envelliment poden afectar la tolerància d'algunes substàncies. Així, als EUA el NIAAA recomana per les persones més grans de 65 anys sanes i que no prenen medicació psicoactiva, un consum màxim d'alcohol de 3 UBE al dia o de 7 UBE a la setmana. A casa nostra, els nivells màxims aconsellats per la gent gran, per exemple a través de la calculadora de consum d'alcohol "Veus el que beus?" (<https://bit.ly/2z945uc>) del Departament de Salut, són encara més restrictius.

Una proposta dels autors per millorar la detecció de l'ús perjudicial de drogues és incloure un o dos ítems a l'entrevista clínica d'exploració o, inclús, un qüestionari autoadministrat, ja que això ajudaria a superar alguns estigmes associats al consum. En cas de respostes afirmatives es podria administrar una prova addicional més llarga i fiable per detectar un possible TUS. En el nostre entorn sanitari, per al cas de l'alcohol el programa Beveu Menys promou quelcom semblant a això.

Els autors destaquen la importància de no jutjar la persona quan s'identifiquin patrons de consum de risc i d'emprar un llenguatge no estigmatitzador. Davant una detecció, els professionals sanitaris tenen l'oportunitat de fer una intervenció psicoeducativa breu aportant informació sobre la substància i sobre les conseqüències del consum sobre la salut de la persona, *feedback* i consell breu, tot adaptant la informació a l'etapa vital de la persona, destacant per exemple els efectes adversos en l'evolució de les malalties cròniques que pateix, i derivant-la a un servei especialitzat si s'escau. Hi ha evidència que les intervencions breus centrades en l'ús de medicaments i alcohol aplicades en contextos clínics són eficaces en la població adulta.

La prevenció dels TUS en la gent gran se centra en la reducció del consum i la millora de la pràctica assistencial. Així, conèixer els antecedents de consum de les persones ateses ajuda a prescriure medicaments d'una manera més cautelosa, a aconsellar-les per a què no en facin un mal ús i a evitar receptar-ne alguns a persones en risc d'abús o recaiguda. Per als autors, els programes de monitoratge de prescripció de medicaments i la formació *on line* per al maneig del dolor crònic i la prescripció d'opiacis poden ser bones eines de suport a la pràctica assistencial.

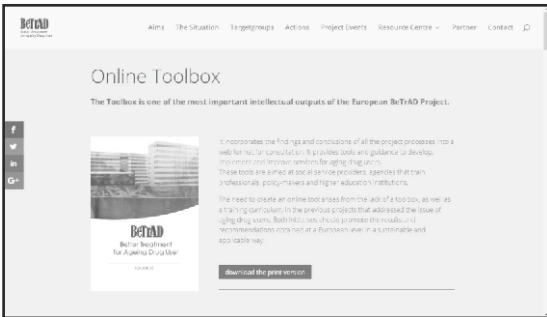
Finalment, encara que hi ha poca evidència sobre l'efectivitat de la prevenció universal entre aquesta població, alguns programes d'educació per a la salut dirigits a persones grans han aconseguit millorar el coneixement sobre el consum perjudicial d'alcohol. A la llum de tot això, la prevenció, la detecció i l'atenció als problemes per ús de drogues entre la gent gran són uns reptes importants per a les polítiques de salut pública i les pràctiques assistencials.

Per a continuar llegint:

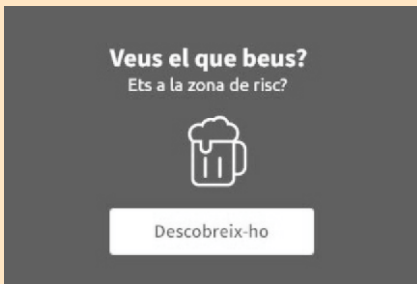
Han B & Moore A. (2017). Prevention and Screening of Unhealthy Substance Use by Older Adults. *Clinics in Geriatric Medicine*. doi.org/10.1016/j.cger.2017.08.005.

Betrad Toolbox

Més informació: <http://www.betrad.eu/toolbox>

Calculadora de consum d'alcohol: Veus el que beus?

La calculadora "Veus el que beus?" és una eina promoguda pel Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, que ofereix una valoració orientativa del propi consum d'alcohol. L'edat, el gènere, si es pateix alguna malaltia crònica, si es pren medicació, la freqüència i el tipus de beguda consumida són alguns dels indicadors que s'utilitzen per calcular el nivell d'ús i oferir uns missatges amb informació i consells al voltant de cada patró de consum. Els continguts dels missatges estan adaptats a les circumstàncies individuals de salut de la persona, per la qual cosa pot ser d'utilitat per a les persones grans que vulguin saber si fan o no un consum de risc i els recursos d'atenció que tenen al seu abast.

Accessible a: <https://bit.ly/2RRiDFb>

Betrad Toolbox és una caixa d'eines d'un projecte europeu per millorar l'atenció de la població gran usuària de drogues. Disponible en línia, aquest instrument proporciona recursos en un format simplificat i pràctic per implementar i millorar els serveis dirigits a les persones grans consumidores de drogues. Les eines estan dirigides a persones proveïdores de serveis i es compon de quatre blocs principals: 1) situació i context de l'envelliment de les persones usuàries de drogues a Europa, 2) metodologies i instruments per millorar la detecció, el diagnòstic, l'atenció i el tractament de la població gran consumidora, 3) exemples de bones pràctiques d'intervencions específiques i inespecífiques per a aquest grup de la població i 4) base de dades

Bon ús dels medicaments

Es tracta d'una capsula informativa en format de vídeo adreçada a la població gran, d'uns dos minuts de durada, editada pel Departament de Salut, que dona consells per fer un bon ús dels medicaments. Els continguts emfasitzen la necessitat de conèixer la medicació que es pren, d'informar al metge o la metgessa de capçalera de la medicació o altres productes (de dietètica, herbes, etc.) que es consumeixen, o seguir correctament la prescripció, entre d'altres. Aquest material està dissenyat principalment per fer-ne divulgació mitjançant pantalles o monitors en punts clau per a la població diana: sales d'espera, taulells d'atenció a l'usuari, etc.

Entre nosaltres.

Els adults, l'alcohol i altres drogues

Programa de prevenció comunitària i reducció de riscos del consum de drogues dirigit a la població adulta, elaborat per l'associació PDS amb el suport del Departament de Salut de la Generalitat. Consta d'una exposició de 10 plafons per ser utilitzada en centres de salut, centres cívics, centres de formació d'adults, etc., que es cedeix en préstec als ens locals i equipaments que la volen utilitzar, una guia d'activitats i un díptic. Es tracta d'un material que permeten reflexionar sobre l'ús de drogues (principalment, alcohol, cànnabis, cocaïna i psicofàrmacs) en situacions quotidianes de la vida d'una persona adulta, abordant aspectes com ara la banalització de certs comportaments, l'excés de confiança o l'automedicació, entre altres temes. També inclou eines per autoavaluar el propi consum i informació sobre recursos especialitzats.

Més informació: PDS, Promoció i Desenvolupament Social. pds@pdsweb.org

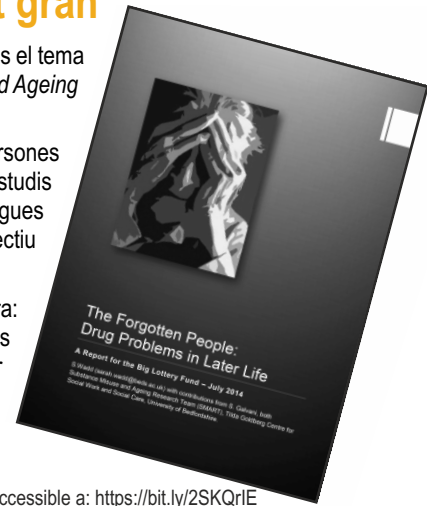

La població oblidada: els problemes de drogues en la gent gran

Conèixer els problemes de drogues en la gent gran, les seves conseqüències i l'atenció que rep aquesta població és el tema que aborda un estudi fet per l'equip d'investigació sobre l'abús de substàncies i l'envelliment (*Substance Misuse and Ageing Research Team*) de la Universitat de Bedfordshire, per encàrrec de l'organisme de la Loteria Nacional del Regne Unit.

L'informe de l'estudi, publicat en anglès (*The forgotten people: drug problems in later life*) posa de manifest que les persones grans consumidores de drogues pateixen situacions de desigualtat per raó d'edat (ex. estan excloses dels estudis epidemiològics sobre drogues o de les accions preventives), malgrat que els programes de prevenció de l'ús de drogues dirigits a aquesta població estalvien costos substancials. A més, l'evidència disponible mostra que aquest col·lectiu respon bé als tractaments per l'ús de drogues.

L'informe també apunta prioritats que s'han de tenir en compte per abordar aquest fenomen en la població gran, com ara: augmentar el coneixement sobre l'eficàcia de la prevenció i el tractament en aquesta etapa vital, millorar les competències professionals de les persones que treballen amb gent gran amb problemes de drogues, desenvolupar enfocaments d'intervenció adreçats a augmentar la capacitat d'aquest col·lectiu per fer front a l'estrès i per treballar la resiliència o promoure la defensa de les persones grans amb problemes de drogues i donar-les veu per a què siguin escoltades, afavorint que expressin els seus punts de vista i preguin les seves decisions.

Més informació: Wadd S, Galvani S & Goldberg T (2014). *The forgotten people: drug problems in later life*. Londres, Big Lottery Fund. Accessible a: <https://bit.ly/2SKQrIE>

Opinió

Reptes en l'atenció a les persones consumidores de drogues d'edat avançada

Fa ja uns anys l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies palesava la necessitat de desenvolupar programes específics per a les persones consumidores de drogues d'edat avançada. Tot i que, certament, la prevalença de problemes de drogues és força més alta entre la població jove que entre la població més gran, aquesta última presenta uns factors relacionats amb l'edat que impliquen unes necessitats i vulnerabilitats específiques que cal tenir en compte en les estratègies de prevenció, detecció i tractament. Per conèixer millor aquestes necessitats i les respostes que requereixen hem demanat a dues professionals del Departament de Salut quines recomanacions s'extreuen del projecte BeTrAD, finançat per la Comissió Europea i orientat a dotar els professionals que treballen amb usuaris de drogues d'edat avançada d'habilitats i recursos per a l'atenció adequada a aquest col·lectiu, en el que elles hi han participat. Aquesta ha estat la seva resposta:

Què podem fer per millorar l'atenció a les persones que usen drogues que envelleixen?

El projecte BeTrAD posa de manifest l'envelliment de les persones que usen drogues, especialment les consumidores d'opiàtics de llarga evolució. Les dades de les persones ateses als serveis de reducció de danys a Catalunya (SIDC) defineixen un perfil sociodemogràfic vulnerable amb importants dèficits socials (condicions d'habitatge inestables, manca d'activitat laboral i formació...) i unes condicions de salut deteriorades a causa de malalties cròniques.

Cal incorporar aquesta realitat dins de les estratègies i polítiques d'intervenció en les drogodependències per tal de donar una atenció adaptada a les necessitats d'aquest col·lectiu.

Com a resultat de l'estudi de la realitat de la població usuària de drogues que envelleix, el grup de treball BeTrAD ha desenvolupat unes recomanacions, de les quals destaquem les següents:

Definim i delimitem la població diana

- Edat de tall: si atenem a criteris cronològics i culturals, l'edat de tall a partir de la qual es considera una persona "gran" és de 65 anys. Tot i així, l'Observatori Europeu de Drogues fixa l'edat de tall als 40 anys en les persones que usen drogues, argumentant que en aquesta edat les persones amb alguna drogodependència tenen, generalment, una llarga història d'ús problemàtic de drogues, el qual accelera les condicions associades a l'envelliment (EMCDDA, 2010).
- També cal tenir en compte els diferents perfils segons tipus de droga, via d'administració, història de consum...

Millorem l'estudi i monitoratge sobre consum de drogues i envelliment

- Incorporar la perspectiva d'edat en el seguiment i avaluació d'indicadors sobre ús de drogues, inicis de tractament, malalties associades, etc. és a dir incorporar la mirada a les persones d'edat avançada sempre que ens trobem davant d'una realitat.
- Ampliar la franja d'edat en les enquestes, ja que sovint estudien població fins a 65 anys.

Abordem l'atenció a la persona des d'una perspectiva integral

- Establir acords interdepartamentals que promoguin i millorin la coordinació entre els serveis de salut general (atenció primària), específics (serveis d'atenció a les drogodependències) i socials (serveis socials bàsics, serveis residencials, etc.) per a un abordatge sense espais en buit.

Formació i intercanvi de coneixement entre professionals.

- Desenvolupament d'una oferta formativa sobre envelliment i ús de drogues de forma transversal, que s'incorpori en els programes formatius adreçats tant a professionals de drogodependències, com de l'àmbit de la geriatria i de l'atenció primària.

Serveis específics o serveis adaptats?

- Serveis específics per a la població diana, com per exemple serveis residencials; o bé l'adaptació de serveis ja existents a través de programes desenvolupats específicament per a aquest col·lectiu (activació cognitiva, programes ocupació sociolaboral, grups terapèutics adreçats a la població objectiu, etc.).

Elena Adán Ibañez i Teresa de Gispert i Arnó

Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública. Departament de Salut

Millorar l'atenció de les persones grans consumidores de drogues

“El projecte BeTrAD proporciona eines per ajudar a millorar la qualitat de les persones consumidores de drogues que envelleixen”.

BeTrAD (Better Treatment for Aging Drug Users) és un projecte finançat per la Comissió Europea per proporcionar eines i models de bones pràctiques per millorar l'atenció de la població gran (de més de 40 anys) usuària de drogues, tant des de l'àmbit de les drogodependències com de la geriatria. La iniciativa neix arrel de la necessitat d'atendre d'una manera eficaç la població consumidora que envelleix i d'establir les bases per generar unes estructures socio sanitàries adaptades a les necessitats d'aquesta població, atesa la maca de programes específics per a la gent gran usuària de drogues i la poca capacitat dels existents per satisfer les seves necessitats. En el projecte hi han participat entitats de varis països, entre les quals la Fundació Salut i Comunitat i el Departament de Salut, i ha generat un seguit de productes d'interès:

- Un informe europeu d'avaluació de les polítiques i els serveis existents adreçats a persones grans que consumeixen drogues.
- Un recull de bones pràctiques de serveis específics d'atenció per aquestes persones i de models de col·laboració amb altres recursos per a la gent gran.
- Una caixa d'eines sobre serveis dirigits a persones consumidores que envelleixen.
- Cinc informes nacionals, un per cada país participant.
- Un currículum formatiu basat en l'anàlisi de necessitats i l'evidència científica, com a base per desplegar formacions d'àmbit nacional.
- Una formació dirigida a professionals de serveis d'atenció a les drogodependències, institucions geriàtriques i administracions de diferents països europeus.

L'anàlisi de les experiències de bones pràctiques recollides pel projecte mostra que hi ha molts pocs serveis que tractin exclusivament persones d'edat avançada usuàries de drogues, i que a més, són molt dispars (residencials, ambulatoris, etc.). Entre aquestes experiències destaquen:

- El programa d'atenció a persones ancianes consumidores (PAAC) del servei de Psiquiatria de l'Hospital de la Vall d'Hebron (Barcelona). Es basa en una ampla exploració psiquiàtrica, psicològica, neurològica i social i psicoteràpia individual i grupal per mantenir l'abstinència.
- Un centre residencial per a persones amb un alt grau de vulnerabilitat, a Anvers (Bèlgica), que proposa un abordatge individual i una rehabilitació comunitària per millorar l'autonomia.
- Un programa a Walferdange (Luxemburg) orientat a la tolerància del consum i que es basa en l'ocupació (sense retribució) de la persona segons les seves competències, l'organització de la vida diària, la reducció de l'aïllament social i la derivació a altres serveis.
- Una policlínica de Leeuwarden (Holanda), orientada a la prevenció i el tractament de les conductes addictives mitjançant teràpies cognitiu-conductuals individual i en grup, l'activitat física, la reinserció socioeconòmica, el contacte entre iguals i la implicació familiar, i que fa una adaptació del seu programa de tractament per a les persones grans.
- Un recurs residencial de Woodstock (Holanda) per proveir un entorn de vida tranquil i segur a persones grans sense llar amb problemes d'addicció, que alhora impulsa accions concretes per aconseguir l'acceptació veïnal del recurs.

Més informació: <https://bit.ly/2TPazXD> i <http://www.betrad.eu>

La prevenció del consum d'alcohol entre la gent gran

Els trastorns derivats del consum perjudicial d'alcohol entre la gent gran són una realitat. Si a això, s'afegeixen l'augment de l'esperança de vida, l'increment demogràfic de la població de més edat, la susceptibilitat dels efectes de l'alcohol durant l'envelliment i la confusió entre els signes del consum nociu amb alguns dels símptomes d'aquesta etapa, qualsevol acció adreçada a treballar amb aquest col·lectiu està justificada. Aquest va ser el punt de partida del projecte VINTAGE, que va comptar amb finançament de la Comissió Europea i amb la participació de set institucions de diferents països, entre les quals la Subdirecció General de Drogodependències.

Els estudis que es van fer en el marc d'aquest projecte van contribuir a millorar el coneixement sobre l'impacte del consum d'alcohol en les persones grans, així com, de l'eficàcia de les polítiques i les estratègies preventives dirigits a aquesta població. Entre les accions realitzades s'inclouen una revisió de la literatura científica sobre l'impacte del consum d'alcohol en el benestar de la gent gran i una recollida de bones pràctiques europees per prevenir el consum de risc d'alcohol entre les persones d'edat avançada. Entre les conclusions més rellevants d'aquests treballs s'inclouen les següents recomanacions:

“Les polítiques i les intervencions per reduir l'impacte del consum d'alcohol han de contemplar i incloure també la població gran adulta”.

- Millorar la monitorització i estandardització de les dades relatives al consum d'alcohol entre la gent gran, tant en els estudis sobre drogues com en els d'envelliment.
- Explorar l'ús d'alcohol juntament amb l'ús de medicaments, aconsellant-ne un ús segur.
- Avaluar la factibilitat i idoneïtat d'instruments en aquesta població.
- Impulsar polítiques i estratègies preventives per reduir el consum d'alcohol i els patrons d'ús perjudicial en les persones de mitjana edat, incloent-hi les més grans de 65 anys i les de més de 80 anys.
- Incorporar programes sobre l'ús d'alcohol en la planificació de polítiques que promoguin un envelliment saludable.
- Aplicar programes preventius adaptats a les necessitats de les persones d'edat avançada, a la diversitat dels seus factors socials i de salut i incorporant un enfocament de gènere.
- Promoure iniciatives eficaces de prevenció comunitària dirigits a aquests col·lectius.

- Promoure la recerca sobre l'impacte diferencial de les polítiques en matèria de drogues en la població adulta de més edat.
- Generar estàndards per avaluar l'eficàcia d'iniciatives preventives dirigits a persones grans.
- Crear una base de dades d'estratègies europees de prevenció preventives de l'ús d'alcohol dirigits a les persones grans.
- Integrar en la pràctica sanitària diària tècniques de cribatge de l'abús de l'alcohol en aquesta població.
- Conscienciar els equips professionals sanitaris de la importància del seu rol en la detecció i la implementació d'intervencions breus per reduir el consum d'alcohol en la gent gran.
- Facilitar tractament psicològic adaptat a l'edat, intervencions breus, intervencions familiars, entrevista motivacional i teràpies cognitiu-conductuals.
- Millorar la difusió i l'accessibilitat de la literatura gris referida aquesta temàtica.

Més informació: <https://bit.ly/2UNHA6g>

Notes bibliogràfiques

Johnston L., Liddell D., Browne K., Priyadarshi S. (2017). *Responding to the needs of ageing drug users.* Aquest document resumeix els principals problemes socio-sanitaris de les persones grans usuàries de drogues i s'apunten la comorbiditat, les afeccions cròniques, l'envelliment prematur, l'aïllament i l'estigma com a elements clau que cal tenir en compte en les polítiques europees sobre drogues, benestar social i salut.

Disponible (en anglès) a: <https://bit.ly/2tjQcpQ>

Flint A., Merali Z., i Vaccarino, F. (Eds.). (2018). *Substance use in Canada: improving quality of life: substance use and aging.* Informe canadenc, dividit en vuit capítols, que ofereix un marc de referència per comprendre i abordar el fenomen de l'ús de substàncies en la població gran. Els capítols contextualitzen la situació, inclouen testimonis, descriuen les necessitats de cribatge i tractament i assenyalen les principals línies d'acció. **Disponible (en anglès) a:** <https://bit.ly/2DsFbqD>

Opondo D., Eslami S., Visscher S., de Rooij S.E., Verheij R., et al. (2012). *Inappropriateness of Medication Prescriptions to Elderly Patients in the Primary Care Setting: A Systematic Review.* Revisió sistemàtica

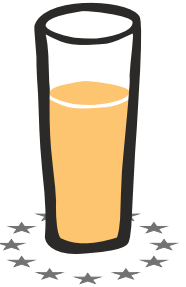
que examina diferents estudis que avaluen el grau de prescripció inapropiada de medicaments a les persones grans que es fa en l'àmbit de l'atenció primària, i que conclou que una de cada cinc prescripcions és inadequada.

Disponible (en anglès) a: <https://bit.ly/2So5Qzn>

Lloyd S., Striley C., (2018). *Marijuana Use Among Adults 50 Years or Older in the 21st Century.* Estudi epidemiològic sobre el consum de marihuana entre els adults grans nord-americans, que mostra augments del consum entre la població més gran de 50 anys i més gran de 65 anys.

Disponible (en anglès) a: <https://bit.ly/2E60ct0>

Roe B., Beynon C., Pickering L., Duffy P. (2010). *Experiences of drug use and ageing: health, quality of life, relationship and service implications.* Estudi qualitatiu realitzat mitjançant entrevistes a persones grans consumidores de drogues que expliquen les seves experiències vitals relacionades amb el consum, l'envelliment, l'estat de salut, les relacions socials i l'atenció rebuda per part dels serveis socio-sanitaris.

Disponible (en anglès) a: <https://bit.ly/2WYIz71>

El calaix

Anàlisi i propostes d'actuació sobre el joc patològic en adults i joves. En aquesta secció ens fem ressò d'un document elaborat pel Grup de recerca en conductes addictives de la Universitat d'Oviedo que recull els resultats d'un estudi observacional fet amb 89 persones usuàries de màquines escurabutxaques, i que inclou recomanacions d'utilitat per elaborar un programa de prevenció dels problemes associats al joc. Es va escollir aquest tipus de joc per ser un dels que acumula una proporció més gran de persones en tractament per ludopatia. Els resultats assenyalen que el perfil prototípic de persona jugadora és un home, de més de 50 anys, que juga majoritàriament entre setmana, de migdia a tarda sense interrupcions, en solitari, d'una manera normalitzada, generalment després de demanar una consumició (sovint alcohòlica). Les recomanacions se centren en l'adopció de mesures d'entorn per reduir el potencial addictiu de les màquines modificant les seves característiques estructurals: augmentar el temps de resposta entre l'aposta i el resultat, introduir missatges al propi joc per informar sobre el temps i els diners jugats, reduir els elements visuals i sons per fer baixar el nivell d'excitació quan es juga, etc. Alhora, es recomana instal·lar mesures de control de la identitat per impedir l'accés a les persones incloses en els fitxers de prohibició i, també, crear un web amb informació sobre aquesta problemàtica, els signes de alarma i els recursos assistencials disponibles per a persones amb problemes de joc i els seus familiars.

Accés al document: <https://bit.ly/2lfkRPs>.

prevenimpuntdro

Edita: PDS · Promoció i Desenvolupament Social

Direcció: Jaume Larriba

Disseny i muntatge: E. Bosch

Fotomecànica i impressió: STUDIUM Talleres Gráficas, S.A.

Dipòsit legal: B.44.871-2000

Voleu donar a conèixer un programa, un material o una notícia?
Voleu que el butlletí tracti algun tema en concret?
Voleu estar en el mailing de distribució?

FEU-NOS-HO SABER!

Tel: 934 307 170 · Fax: 934 390 773
E-Mail: prevenim.dro@pdsweb.org

